

Dosarul nr. 2rhc-23/20

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Nogai)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. Iulia Sîrcu, Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadî, Elena Covalenco, Ion Corolevschi)

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând cererea de revizuire depusă de Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga

în cauza civilă la cererea introductivă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni

împotriva deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție

constată:

La 4 noiembrie 2013, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus în instanța de judecată o cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de CA „Euroasig Grup” SA.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, cererea introductivă depusă de Comisia Națională a Pieței Financiare a fost admisă spre examinare, cu stabilirea perioadei de observație a debitorului CA „Euroasig Grup” SA; s-a numit în funcție de administrator provizoriu ÎI „Fortuna Radu” și s-au aplicat măsurile de asigurare prevăzute de Legea insolabilității.

Prin încheierea instanței de insolabilitate din 20 decembrie 2013, au fost admise cererea de demisie a ÎI „Fortuna Radu” și cererea Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind înlocuirea administratorului provizoriu în legătură cu necorespunderea prevederilor art. 73 din Legea insolabilității nr. 632 din 14 noiembrie 2001 și criteriilor stabilite de pct. 1 alin. (4) din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.25/4 din 30 iunie 2011.

Prin hotărârea din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea introductivă depusă de Comisia Națională a Pieței Financiare.

A fost constatată insolabilitatea debitorului CA „Euroasig Grup” SA și a fost intentat procesul de insolabilitate față de CA „Euroasig Grup” SA.

Au fost respinse obiecțiile formulate în referința CA „Euroasig Grup” SA.

A fost desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvență ÎI „Ana Litr”, (certificat nr. 20 din 02.02.2008); c/f: XXXXX, cu exercitarea atribuțiilor prevăzute de Legea insolvenței.

A fost împuternicit administratorul insolvenței să preia în posesiune și administrare inclusiv prin executare silită, bunurile ce aparțin masei debitoare.

Au fost notificați creditorii să depună creanțele la Curtea de Apel Chișinău până la adunarea de validare, termen limită 31 martie 2014, de asemenea creditorii garantați urmează să-și precizeze neîntârziat bunurile din masa debitoare asupra cărora dețin un drept de proprietate, precum și temeiul apariției acestui drept. Administratorul procesului de insolvență ÎI „Ana Litr” să verifice, să întocmească și să comunice, nu mai târziu de data de 15 aprilie 2014, tabelul definitiv al creanțelor și un raport amănunțit conform prevederilor art. 114 din Legea insolvenței asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolvență, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă această situație și cu indicarea posibilității reale de menținere în totalitate sau parțial a întreprinderii debitorului și de aplicare a planului.

A fost stabilită ședința de validare a creanțelor pentru data de 12 mai 2014, ora 11:00 în incinta Curții de Apel Chișinău mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 73, bir.108.

A fost stabilită prima adunare de raportare pentru data de 26 mai 2014, ora 11:00 în incinta Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 73 bir. 108.

A fost obligat administratorul să publice dispozitivul prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La 22 aprilie 2014, CA „Euroasig Grup” SA a declarat recurs împotriva hotărârii din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii de insolvență și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii privind intentarea procesului de insolvență.

Prin decizia din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de CA „Euroasig Group” a fost respins și a fost menținută hotărârea din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 30 septembrie 2020 Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, solicitând repunerea în termen a cererii de revizuire, admiterea cererii de revizuire, casarea integrală a hotărârii din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cererii introductive a Comisiei Naționale a Pieței Financiare spre judecare în fond la etapa depunerii acesteia în instanța competentă să judece cauzele de insolvență.

Cu referire la solicitarea revizuentului privind repunerea în termen a cererii de revizuire s-a invocat că începând cu luna octombrie 2013 se află într-o stare de sănătate precară de lungă durată, ce se datorează circumstanțelor în care autoritatea CNPF și alte organe statale au contribuit la un atac direct asupra afacerii și proprietății familiei, realizat cu implicarea organelor Procuraturii, instanțelor judecătorești, organelor fiscale, prin hărțuiri, nenumărate controale, perchezitii, sechestre, filări și interceptări, dosare penale și alte acțiuni de intimidare. Din cauza

acestor situații, revizuentul a suferit grave prejudicii aduse sănătății, fiind spitalizat de nenumărate ori, aflându-se și acum sub supraveghere și tratament medical specializat și permanent, drept dovadă servind actele medicale și anume extrasul medical datat cu 22 septembrie 2020.

La capitolul dat, revizuentul a mai declarat că drept temei pentru repunerea revizuentului în termenul de formulare a prezentei servesc recomandările conținute în Hotărârea Plenului CSJ nr. 2 din 15 aprilie 2013 cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a legislației procedurale la examinarea pricinilor civile în ordine de revizuire, în care se menționează că în cazul omiterii termenului de declarare a cererii de revizuire prevăzut de art. 450 Cod de procedură civilă, revizuentul poate solicita repunerea lui în termenul de declarare a revizuirii, caz în care instanța de judecată urmează să aprecieze *suficiența justificării motivelor invocate pentru prelungirea acestui termen de prescripție*.

A mai reținut revizuentul că motivele descrise și circumstanțele speței în sine impun această repunere în vederea reparării încălcărilor de fond și de procedură admise de instanța de fond și care au dus la consecințe de o gravitate extraordinară.

La fel, a menționat revizuentul că prin repunerea în termen și prin admiterea prezentei revizuirii, instanța ierarhic superioară va corecta erorile procedurale grave care au afectat dreptul de proprietate privată, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil, fapt care a provocat un prejudiciu material enorm coproprietarului societății insolvable.

Referitor la temeiurile de drept ale cererii de revizuire prevăzut de art. 449 lit. c) CPC, a invocat că raportul material litigios dedus judecării demonstrează faptul că prin *neantrenarea revizuentului în procesul intentat contra companiei „Euroasig” SA și lipsa unei calități procesuale ale revizuentului* — coproprietar al 50% din acțiunile societății respective, i s-a încălcat în mod direct și flagrant de către instanța de judecată dreptul de proprietate și garanțiile apărării acestuia conform Constituției Republicii Moldova și Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Ori, aceste norme naționale și internaționale impun în sarcina autorităților Republicii Moldova, inclusiv instanțelor de judecată, obligația pozitivă de a respecta dreptul de proprietate al cetățenilor săi, în raport cu semnificația dreptului de proprietate.

La acest aspect, revizuentul a precizat că instanțele de judecată care au examinat cererea introductivă a intimatei CNPF nici măcar nu au verificat în conformitate cu sarcinile pe care le au, dacă hotărârea care se va da pe fond ar fi de natură sau nu să aducă atingere drepturilor unor persoane neimplicate prin atribuirea vreunei calități procesuale în examinarea procesului. În acest sens, revizuentul, neavând nicio calitate procesuală în procesul respectiv, nu a putut beneficia de drepturile și garanțiile reglementate de normele legale în scopul apărării dreptului de proprietate și a intereselor legitime, care rezultă din calitatea de coproprietar al companiei CA „Euroasig Grup” SA. Prin aceste omisiuni și încălcări admise de instanță, revizuentul a fost lipsit în mod arbitrar și vădit ilegal de proprietatea sa, deținut în coproprietate cu soția Elvira Coroi, care au dobândit această societate în urma cumpărării în timpul căsătoriei.

A mai indicat revizuentul că, prin neparticiparea și neimplicarea procesuală a acestuia a fost înfrântă nu doar securitatea față de adăpostul proprietății deținute

împreună cu soția sa, ci și a fost înfrântă garanția respectării bunurilor proprietate privată prin prisma înlăturării de la administrarea societății fără să fie implicat în proces și astfel a dus la privarea revizuentului și de posibilitatea apărării proprietății sau de întreprinderea măsurilor care se impuneau în vederea salvării prin restructurare a companiei.

Suplimentar, revizuentul a mai menționat că prin hotărârea pronunțată nu au fost încălcate doar drepturile acționarilor implicați direct în procedurile judiciare, dar și a revizuentului coproprietar neimplicat în aceste proceduri, a cărui interese și drepturi nu au fost niciodată puse în discuție de către instanțele care au soluționat pricina.

Mai mult, instanțele de judecată examinând cauza au încălcat revizuentului garanțiile unui proces echitabil garantat de art. 6§1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 20 din Constituția RM și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească.

La 24 noiembrie 2020, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de revizuire a lui Ion Lăcătuș și avocatului Iulian Iorga în interesele lui Ion Lăcătuș, ca fiind inadmisibilă.

La 3 decembrie 2020, Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga a depus cerere suplimentară la cererea de revizuire, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de revizuire, admiterea cererii de revizuire, casarea integrală a hotărârii din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cererii introductive a Comisiei Naționale a Pieței Financiare spre judecare în fond la etapa depunerii acesteia în instanța competentă să judece cauzele de insolvență cu atragerea obligatorie a revizuentului în procesul de judecată.

În motivarea acesteia a invocat că la 17 noiembrie 2020 a fost aprobat raportul Comisiei de anchetă pentru investigarea tuturor circumstanțelor preluării forțate (atac de tip raider) a acțiunilor băncilor comerciale, companiilor de asigurări/reasigurări din Republica Moldova, exercitată în perioada anilor 2010-2012.

La 25 noiembrie 2020, pe site-ul oficial al Parlamentului Republicii Moldova a fost publicat raportul Comisiei de anchetă parlamentară care a constatat faptele comise de CA „Euroasig Grup” SA și coproprietarii acesteia de către organele statului inclusiv instanțele de judecată și administratorul insolvenței.

Astfel, reieșind din cererea de revizuire și raportul Comisiei de anchetă parlamentară, a reiterat revizuentul că dacă dânsul, care este coproprietar al 50 % din CA „Euroasig Grup” SA avea să fie atras în procesul judecării cererii introductive conform normelor procesuale aplicabile la acea perioadă, putea să invoce toate încălcările materiale și să-și apere proprietatea privată și dreptul la apărare prin prisma garanției dreptului la un proces echitabil și să prezinte toate probele pertinente și concludente prin care ar demonstra ilegalitatea și netemeinicia cererii introductive a Comisiei Naționale a Pieței Financiare și să demonstreze că CA „Euroasig Grup” SA nu era în stare de insolvență.

La 14 decembrie 2020, Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga a depus o cerere de concretizare a pretențiilor din cererea de revizuire, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de revizuire, admiterea cererii de revizuire, casarea integrală a hotărârii din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și a

deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, cu remiterea cererii introductive a Comisiei Naționale a Pieței Financiare spre judecare în fond la etapa depunerii acesteia în instanța competentă să judece cauzele de insolabilitate.

La 14 decembrie 2020, Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga a depus obiecții la referința Comisiei Naționale a Pieței Financiare, prin care a solicitat respingerea totală a argumentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare invocate în referință.

La 15 decembrie 2020, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de revizuire depusă de Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga.

La 17 decembrie 2020, Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga a depus obiecții la referința Comisiei Naționale a Pieței Financiare depusă la 15 decembrie 2020, prin care a solicitat respingerea totală a argumentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare invocate în referință.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea lui Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire și de a respinge cererea de revizuire ca inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) CPC, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

La caz, se constată că revizuentul Ion Lăcătuș a solicitat revizuirea deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție în temeiul prevederilor art. 449 lit. c) CPC, care stipulează că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Potrivit art. 450 lit. c) CPC, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștința de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art. 449 lit. c).

Termenul de depunere a cererii de revizuire reprezintă intervalul de timp în interiorul căruia poate fi exercitată calea de atac a revizuirii.

Analizând cererea de revizuire prin prisma prevederilor legale menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că revizuentul Ion Lăcătuș a omis excesiv termenul în interiorul căruia se poate depune cererea de revizuire în temeiul art. 449 lit. c) CPC, totodată solicitând repunerea în termen a cererii de revizuire.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Raportând la caz, dispozițiile legale enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, constată că argumentele revizuentului Ion Lăcătuș precum că termenul de procedură a omis din cauza că începând cu luna octombrie 2013 se află într-o stare de sănătate precară de lungă durată, ce se datorează circumstanțelor în care autoritatea CNPF și alte organe statale au contribuit la un atac direct asupra afacerii și proprietății familiei, realizat cu implicarea organelor Procuraturii, instanțelor judecătorești, organelor fiscale, prin hărțuiri, nenumărate controale, perchiziții, sechestre, filări și interceptări, dosare penale și alte acțiuni de intimidare, din care cauză revizuentul a suferit grave prejudicii aduse sănătății, fiind spitalizat de nenumărate ori, aflându-se și acum sub supraveghere și tratament medical specializat și permanent, drept dovadă servind actele medicale (extrasul medical datat cu 22 septembrie 2020), nu pot constitui temei pentru repunerea în termen a cererii de revizuire.

Or, perioada de la adoptarea deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, revizuirea cărei se solicită, și până la depunerea prezentei cereri de revizuire (30 septembrie 2020) constituie mai bine de 6 ani, ca urmare un termen excesiv de mare, iar actele prezentate de revizuent nu indică la aflarea lui în imposibilitatea continuă, în această perioadă, de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale prin depunerea cererii de revizuire.

Mai cu seamă că, invocând starea de sănătate precară de lungă durată, Ion Lăcătuș nu a fost lipsit de dreptul de a angaja un avocat pentru a depune cererea de revizuire în interiorul termenului prevăzut de art. 450 lit. c) CPC.

Ca urmare, probele prezentate de revizuent nu justifică imposibilitatea acestuia de a depune cererea de revizuire în termenul prevăzut de legislația în vigoare.

Drept consecință, având în vedere că cererea de revizuire împotriva deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost depusă de către Ion Lăcătuș cu omiterea excesivă a termenului de 3 luni, fără a fi invocate temeiuri plauzibile în justificarea omiterii acestui termen prevăzut de art. 450 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea lui Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire și de a respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire.

Or, neonorarea obligațiilor și drepturilor procedurale în termenul acordat de legislația în vigoare din vina revizuentului, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova, încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO sau încălcarea principiului contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, garantat de art. 26 Cod de procedură civilă.

Pentru ca cererea de revizuire să fie admisă de către instanță spre examinare și, ulterior, prin hotărârea instanței, să constituie motiv pentru desființarea unei hotărâri irevocabile, aceasta trebuie depusă în termen.

Cerința dată corespunde, de altfel, și exigențelor Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului, care proclamă, ca unul din principii, necesitatea asigurării securității raporturilor juridice (a se vedea *Brumărescu v. Romania*, [GC] nr. 28342/95, § 61, ECHR 1999-VII; *Roșca v. Moldova*, nr. 6267/02, § 24, 22 martie 2005).

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că admiterea cererii de revizuire în condițiile în care a fost depusă, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (hotărârea Curții Europene pentru Drepturile Omului din 6 decembrie 2005 pe cazul Popov (2) contra Moldovei nr. 19960/04).

Față de cele ce preced, având în vedere că revizuentul Ion Lăcătuș a depășit termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea lui Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire și de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269 - 270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea lui Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire.

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga împotriva deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea introductivă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecători

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu